

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. D. Magistri Petri Lombardi Novariensis Episcopi
Parisiensis. Sententiārvm Libri IV. quibus vniuersæ
Theologiæ summa continetur**

Petrus <Lombardus>

Mogvntiæ, 1632

De Ægyptiis & Sodomitis qui dicuntur temporaliter puniti ne in æternum
perierent. A. B

urn:nbn:de:hbz:466:1-38829

verborum occasione pœnitentiam auferentes :
quasi per pœnitentiam non valeat peccator post
lapsum resurgere secundò, & tertidò, & deinceps.
Verumetiam in hoc pœnitentiam non excludit,
nec propitiationem , quæ sepè fit per pœnitentia-
tiam : sed secundum baptismum & hostiam.

QVOD PLVRIBVS IRRETITVS PECCA-
tis non potest pœnitere de vno vere, nisi de omni-
bus pœniteat.

DISTINCT. XV.

A

*Ex Grat de
pœnit. dist. 3.
cap. Scelera-
tio.*

*Super can.
Deu. 32. sunt
plures.*

*De pœnit.
dist. 3. cap.
Ignis.*

ET sicut prædictis auctoritatibus illorum error
conuincitur, qui pœnitentiam sepius agendam
non putant, & per eam à lapsu peccantes frequen-
ter surgere disfertur: ita eisdē illorum oppositio
eliditur, qui plurib. irretitum peccatis afferunt de
vno verè pœnitere , eiusdemq; veniam à Domino
consequi posse sine alterius pœnitentia. Quodet-
iam auctoritatibus astruere conantur. Ait n. Pro-
pheta. Non iudicabit Deus bis in idipsum: vel vt
alii transtulerunt, Non consurget duplex tribula-
tio. Si ergo, inquiunt illi, aliquis sacerdoti fuerit
cōfessus vnum de duob. vel plurib² peccatis & de
illo iniunctam sibi pœnitentiā à sacerdote satisfa-
ctione expluerit cōteris tacitis : non pro illo pec-
cato amplius iudicandus est , de quo satisfecit ad
arbitrium sacerdotis , qui vicē Christi in Ecclesia
gerit. Ideoq; si de eo iterū iudicetur, bis in idipsum
iudicat Deus, & consurget duplex tribulatio. Sed
de his oportet illud tantū intelligi, qui præsentib.
suppliciis commutantur in bonum, & sic perseue-
rant: super quos non cōsurget duplex tribulatio.
Qui vero inter flagella duriores & deteriores fūt,
vt Pharao, præsentib. æterna connectunt: vt tem-
porale suppliciū sit eis æternæ pœnæ initum. Vn-
de Aug. Ignis succensus est, &c. i. vindicta Dei hic
incipiet, & ardebit usq; ad extremam damnatio-
nem. Hoc cōtra illos notandum est, qui dicunt il-
lud,

Iud, scil. Non iudicabit Deus bis in idipsum: ad o- *Iob' 2. d.*
 mnia pertinere flagella: quia quidam hic flagellis *2. Cor. 12. 6*
 emendantur, alii hic & in æternum puniuntur. *Num. 11. b*
 Quinqⁿ. modis flagella contingunt: vel vt iustis *Ioan. 9. d*
 per patientiā merita augeantur, vt Iob: vel ad cu- *A&R 11. d*
 stodiam virtutū, ne superbia tentet, vt Paulo: vel *Hier. 17. c*
 ad corrigenda peccata, vt Mariæ lēprā: vel ad glo- *Beda ad il-*
 riām Dēi, vt de cæco nato: vel ad iudicium pœnæ, *Mar. Quid*
 vt Hērodi, quatenus hic videatur, quid in inferno *est faciliss.*
 sequatur: secundum illud, Duplici cōtritione cō- *Et gio. ord.*
 lēre eos Domine. Illa ergo auctoritas Nahum non *Matth. 9.*
 cogit nos sentire, omnia quæ tēporaliter puniun- *Hier. tom. 6.*
 tur non vltierius à Deo punienda: nam et si super *comment. ad*
 ēunde in locum Hiéro, dicat, Ægyptios & Israeli- *eum locum*
 tas à Deo tēporaliter punitos, ne in æternum pu- *1.ca. Nahum*
 nientur: non est tamen de omnibus generaliter *propheta.*
 intelligendum. Ait enim sic, Quod genus huma- *Gen. 19. c*
 num diluio, Sodomitas igne, Ægyptios mari, & *Exod. 14. g*
 Israelitas in heremo perdidit, scitotē ideo tempo- *Num 11. a*
 raliter pro peccatis punisse, ne in æternum puni- *Hac ex Gra-*
 ret: quia non iudicabit Deus bis in idipsum. Qui *tiano dist. 3.*
 ergo puniti sunt, postea non punientur: alioquin *ne pœni. cap.*
 mentitur scriptura quod nefas est dicere. *Sunt plures*
& cap. Ignis.

Quæ sit intelligentia præmissorum. B

Attende lector his verbis, & caue ne de omnibus
 generaliter intelligas: sed de his tantum, qui inter
 ipsa flagella poenitentiā egerunt, crēdentes in De-
 um Hēbr̄orum: quam, et si breuem & momenta-
 neam, tamen non respuit Deus. Quod a qui per tē-
 porale flagellum non corriguntur, post æternali-
 ter puniantur, ibidē ostendit, agēs de fideli deprē-
 hensō in adulterio qui décollatur. Vbi ostendit le- *Hier. ad cap.*
 uia peccata breui & temporali supplicio purgari, *1. Nahum.*
 magna vero diuturnis æternisq^s suppliciis reser-
 tuari: ita inquiens. Quærat hic aliquis, si fidelis de-
 prehēsus in adulterio decolletur, quid de eo post-
 ea fiat: Aut nō punietur, & falsum est, quod dicitur.

Non

Non iudicabit Deus bis in id ipsu[m]: aut si o[mn]i p[ro]digie[re]tur, & optandum est adulteris, vt hic breui poena puniantur, vt frustretur in cruciatu[m] aeternos. Ad q[uo]d respodemus. Deus ut omniu[m] rerum ita suppliciu[m] quoq[ue] scire mensuras: & non praeueniri sententia iudicis, nec illi in peccatoru[m] exercendae de hinc poenae auferri potestat[em]: & magnum peccatu[m] magnis diuturnisq[ue] lui cruciatib[us]. Si quis vero puni[re]t temporaliter, vt ille, qui Israe[li] ita maledixerat, &

Ezuit. 24. b

Num. 11. 5. d

*Greg. ad il-
lud cap. I.
Ezech. Si
forte audi-
unt hom.*

*Ambr. super
Psal. 118 in
princ. serm.
xi. in to. 4.*

qui in sabbatho ligna collegerat, tales postea non puniri: quia culpa leuis praesenti supplicio cōpen-
sata sit. Leuis n. culpa leui supplicio compensatur. His satis innuit Hiero. grauia peccata & hic puniri
grauis supplicio: & in futuro punienda aeternaliter,
de quib[us] poenitentia no[n] agitur inter flagella. Leuia
vero, quæ hic puniuntur, leui poena cōpensatione
recipere: q[uo]d in bonis fieri no[n] ambigimus, & in ma-
lis forte etiā fit ita. Satis iam apparēt, q[uo]d illi de pro-
phetia induxerunt, non facere pro eis, qui dicunt:
ei qui crimē sibi reseruat, de alio veniam præstari
per poenitentiā. Alias quoq[ue] auctoritates inducunt:
Ait n. Greg. Pluit D[omi]n[u]s super vnam ciuitatem, & su-
per alteram non pluit: & eandē ciuitatem ex parte
cōpluit, & ex parte aridam relinquit. Cum ille, qui
proximum odit, ab aliis vitiis se corrigit, vna ea-
demq[ue] ciuitas ex parte cōpluitur, & ex parte arida
remanet: quia sunt quidam, qui cum quædā vitia
resecant, in aliis grauiter perdurant. Itē Amb. Pri-
ma consolatio est, quia non obliuiscitur miseri-
De[us]: Secunda per punitionem: vbi etsi fides desit,
poena satisfacit & reuelat. Ratione quoq[ue] dicuntur
dicentes. Si is qui vnum peccatu[m] constetur altero
tacito, satisfactionē à sacerdote iniunctam expli-
querit: nunquid etsi peccatum tacitu[m] cōuersus fu-
erit cōfessus, pro vtroq[ue] ei poenitentia imponetur?
Lōgē hoc videtur à ratione, & ecclesiæ cōsuetudi-
ne; quæ pro cōdē peccato, nisi reiteretur, nulli bis
poenia

pœnitentiam imponit. Fuit ergo illa peccati condigna satisfactio, vnde & peccatum deletum videtur.

Quomodo accipienda sunt premissa.

C

His respoderi potest sic: illud Greg. Pluit Dominus, &c. nō ad criminis veniam: sed ad operis præui desertionē referendum est: ut ideo pars ciuitatis dicatur complui: quia ab actu & delectatione peccati, cui ante seruiebat, modo cessat; non quod eius venia habeat. Vocaturq; pluua illa talis continentia quæ ab opere peccati reuocatur: quia ex fonte gratiæ Dei id cordi instillatur: ut vel sic paullatim ad pœnitentiam veniat: veleo minus à Deo puniatur, qui diuturniori dilectione & actu peccati maius sibi accumulasset tormentum. Si verò ad indulgentiam reatus pluua referatur, euangelicæ sententiæ contraire videbitur. Si n. propter misericordiam, qua quis proximo suo non miseretur, etiam quæ dimissa sunt replicantur ad pœnam: multo magis, quæ nōdum sunt dimissa propter odium fraternū ad pœnā reseruari, pbantur. Etsi ille qui arbiter suæ voluntatis constitutus est, nō potest inchoare nouam vitam, vt ait Aug. nisi pœniteat eum veteris vitæ: quomodo ad nouitatem indulgentiæ perueniet, qui odii vetustatem nō depositus? illud etiā quod ait Amb. Etsi fides desit, pœnitentia pœna satisfacit, &c. non de fide intelligitur, qua creditur in Deum: sed de conscientia delicti. Deest n. fides, cum conscientia peccati non subest. Nam cum delicta omnia nemo intelligat: est aliquando in homine peccatum, cuius nō habet conscientiam. Vnde Apost. Nihil mihi cōscius sum: sed nō in hoc iustificatus sum. Cū ergo quis flagellatur pro peccato, cuius nō est conscius, si patiēter fert pœnam & humiliiter amplectitur, cogitans se fortè peccatum habere, quod non intelligit, & pro eo puniri à Deo, pœna illa satisfacit & releuat grauatum. Ad hoc autem, quod obiicitur de satisfactione illas:

*Aug. ho. 50.
ad princ.*

Et libr. de

medicina,